

Djuravdelningen

Internationella frågor och djurhälsopersonalenheten

Du som får det här brevet har någon gång under det senaste året använt inläsningstjänsten i Söderhamn för rapportering av djursjukdata

Inläsningstjänsten i Söderhamn kommer att upphöra 2023

Läkemedelsbehandlingar som du utför efter den 1 januari 2023 kommer du inte att kunna rapportera genom att skicka pappersblanketten ”Praktikjournal för veterinärer” (D 80) till Söderhamn. Inläsningstjänsten i Söderhamn kommer att upphöra efter årsskiftet och du kommer istället att kunna rapportera djursjukdata via Jordbruksverkets nya e-tjänst eller ansluta dig till ett databaserat journalsystem för att rapportera via det. Anledningen till att rapporteringen blir helt digital är de nya krav för rapportering av djursjukdata till EU som införs 2023.

Rapportering av djursjukdata till EU

Den nya EU-förordningen om veterinärmedicinska läkemedel (2019/6)¹ som började gälla den 28 januari i år ställer krav på rapportering till EU av antimikrobiella läkemedel. Från och med nästa år ska alla länder inom EU redovisa uppgifter om både användning och försäljning av antimikrobiella läkemedel till djur.

Användaruppgifter ska samlas in från 2023

Sverige har under många år rapporterat försäljningsvolymen av antimikrobiella läkemedel frivilligt till EU, men från nästa år blir rapporteringen obligatorisk och särskilda kvalitetskrav för rapporteringen införs. Det som är helt nytt för alla medlemsländer inom EU är att användaruppgifter om antimikrobiella läkemedel som används till djur ska samlas in från och med nästa år. Redovisningen av användaruppgifterna införs i tre steg med början för de livsmedelsproducerande djuren. Det första steget gäller användning av antimikrobiella läkemedel till nötkreatur, gris, hönsfåglar och kalkoner. Det innebär att din rapportering av behandlingar med antimikrobiella läkemedel hos nötkreatur, gris, hönsfåglar och kalkoner från och med nästa år kommer att ligga till grund för redovisningen till EU.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG

De redovisade uppgifterna kommer att publiceras inom EU och jämföras mellan EU-länderna och det finns krav på att de ska hålla en viss kvalitet. Jordbruksverket därför tagit fram en e-tjänst som har inbyggda valideringssteg som minskar risken för felrapportering av djursjukdata. Genom att den nya e-tjänsten tas i bruk vid årsskiftet kommer inläsningstjänsten i Söderhamn att upphöra.

Vad innebär detta för dig?

Du som idag rapporterar på pappersblanketten ”Praktikjournal för veterinär” via inläsningstjänsten i Söderhamn måste från och med den 1 januari 2023 istället använda Jordbruksverkets nya e-tjänst eller ansluta dig till ett databaserat journalföringssystem för att rapportera via det. Att använda Jordbruksverkets e-tjänst är kostnadsfritt, men kräver inloggning med hjälp av BankID. Anslutning till ett databaserat journalföringssystem kan medföra en kostnad beroende på val av system.

Ny e-tjänst för rapportering

Från och med den 1 januari 2023 kommer Jordbruksverket att erbjuda en ny e-tjänst för rapportering av djursjukdata. Tjänsten kommer att ersätta både rapportering via pappersblanketten och nuvarande e-tjänst där man använder en excel-fil för att skapa en textfil som laddas upp till Jordbruksverkets system. I den nya e-tjänsten kommer det att finnas ett digitalt stöd för kvalitetssäkring av inrapportering av djursjukdata.

Alternativ till e-tjänst - databaserat journalföringssystem

Om du väljer att använda ett databaserat journalföringssystem för inrapportering av djursjukdata ska det vara godkänt av Jordbruksverket. Då kommer uppgifterna att kvalitetssäkras genom att Jordbruksverket erbjuder valideringstjänster för journalföringssystemet.

Mer om EU-rapportering av användardata

I förordningen 2019/578² som kompletterar den nya EU-förordningen om veterinärläkemedel (2019/6) framgår *när* uppgifter om användning av antimikrobiella läkemedel ska rapporteras och för *vilka djurslag och djurslagskategorier* rapporteringen ska omfatta. Rapporteringskravet om användning av antimikrobiella läkemedel införs stegvis för olika djurslag och djurslagskategorier från och med 2024. För att rapporterad data ska bli så likvärdig och jämförbar som möjligt mellan medlemsländerna måste uppgifter om

² Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/578 av den 29 januari 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 vad gäller krav för insamling av uppgifter om försäljningsvolym och om användning av antimikrobiella läkemedel på djur.

insamlandet ske på likartat sätt och den europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) har därför utarbetat en manual för hur de olika djurslagen ska kategoriseras. EMAs manual ligger på Jordbruksverkets webbplats och kommer att kompletteras med en svensk manual om hur djurslagen ska kategoriseras.

Första steget – insamling av data från 2023

Första steget innebär insamling av uppgifter om användning av antimikrobiella läkemedel från 2023 för olika produktionsformer för nötkreatur, gris, kalkon, slaktkyckling och värphöns. Jordbruksverket ska rapportera de insamlade uppgifterna till EU senast den 30 september 2024 och därefter årligen.

Nötkreaturen delas in i fyra kategorier (produktionsformer) medan gris, hönsfåglar och kalkoner delas in i två kategorier (produktionsformer) vardera.

Nötkreatur (*Bos taurus*)

- Nöt (mjölkproduktion)
- Nöt (köttproduktion med moderdjur)
- Nöt (köttproduktion utan moderdjur)
- Nöt (övrig nöt)

Gris (*Sus scrofa domesticus*)

- Gris (köttproduktion)
- Gris (livdjursproduktion)

Höns, slaktkyckling (*Gallus gallus*)

- Slaktkyckling (köttproduktion)
- Slaktkyckling (livdjursproduktion)

Höns, värphöns (*Gallus gallus*)

- Värphöns (livsdjursproduktion)
- Värphöns (äggproduktion)

Kalkon (*Meleagris gallopavo domesticus*)

- Kalkon (köttproduktion)
- Kalkon (livdjursproduktion)

Uppdaterad djurslagslista

Med anledning av att nya djurslagskategorier införs från 1 januari 2023 kommer koderna för djurslagen att uppdateras. Djurslagskoderna återfinns idag som tvåsiffriga koder på baksidan av praktikjournalen samt som baslista för övriga koder på Jordbruksverkets webbplats.

Det innebär att de nuvarande koderna för nöt, gris, höns, inkl. slaktkyckling och anka/gås kommer du från årsskiftet inte att kunna använda i den nya e-tjänsten. Den nya djurslagslistan kommer att finnas på Jordbruksverkets webbplats.

Andra steget – insamling av data från 2026

Andra steget från 2026 innebär att uppgifter om användning av antimikrobiella läkemedel även ska redovisas för alla övriga livsmedelsproducerande djur såsom får, get, häst, odlad fisk, kanin (livsmedelsproducerande) och övriga fjäderfän. Rapporteringen ska göras senast den 30 juni 2027 och därefter årligen.

Observera att häst definieras som livsmedelsproducerande djur !

Tredje steget – insamling av data från 2029

Tredje steget från 2029 innebär att uppgifter om användning även ska redovisas för hundar, katter och pälsdjur. Rapporteringen ska göras senast den 30 juni 2030 och därefter årligen

Mer information

Mer information om rapportering av djursjukdata hittar du på Jordbruksverkets webbplats.

<https://jordbruksverket.se/djur/personal-inom-djurens-halso--och-sjukvard/journalforing-intygsskrivning-tystnadsplikt-delegering-och-rapportering>

Frågor och svar om vad som gäller från och med 2023

Vad finns det för inrapporteringsätt av läkemedelsbehandlingar som jag utför efter 1 januari 2023?

Du kan endast rapportera på två sätt, antingen via Jordbruksverkets nya e-tjänst eller genom att använda ett databaserat journalföringssystem, som skickar in data

på ett sätt som Jordbruksverket har godkänt. I dagsläget är följande journalföringssystem godkända:

- Agitura
- Link journal
- Sanimalis/ PROVET Cloud
- VetManager
- VetVision.

För rapportering av läkemedelsbehandlingar som jag utför i år till och med 31 december 2022 kan jag använda pappersblanketten D80 och skicka till Jordbruksverket, Söderhamn.

Vilka läkemedelsbehandlingar kan jag rapportera i den nya e-tjänsten?

Du kan rapportera alla läkemedelsbehandlingar.

Vilka behandlingar ska jag rapportera?

Du ska rapportera samtliga läkemedelsbehandlingar och behandlingar av smittsamma sjukdomar hos nötkreatur, får, get, ren, gris, fjäderfä, fisk och hägnat vilt, samt behandlingar av häst med antibakteriella läkemedel för systemiskt bruk.

När ska jag rapportera?

Du ska rapportera senast en månad efter att ha journalfört en behandling. För rapportering av behandlingar inom villkorad läkemedelsanvändning gäller att du ska rapportera senast tre månader efter behandlingstillfället.

Var hittar jag den uppdaterade listan över djurslagskategorierna?

Den kommer att finnas på Jordbruksverkets webbplats under rapportering av djursjukdata.

Kan jag använda kod 11 nöt när jag journalför en behandling av en kalv i januari 2023?

Nej du ska använda en annan kod som visar produktionsinriktningen i besättningen där kalven behandlas.

Vill du hjälpa oss att göra e-tjänsten ännu bättre eller har du frågor om rapporteringen?

Vill du delta i arbetet med att ta fram vår nya e-tjänst genom att vara med i våra användartester? Syftet är att e-tjänsten ska bli så bra och användarvänlig som möjligt. Anmäl dig till användartesterna till team Behörigheter och veterinära frågor via mejl veterinarfragor@jordbruksverket.se eller via telefon 0771-223 223 (kl. 9-12 må-tis, tor-fre). Du är också välkommen att höra av dig om du har frågor om djursjukdata eller rapporteringen.